МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції
_____ Аядрій ФОМЕНКО
25.08.2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОПОМІЧНА ТЕОРІЯ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

Освітня програма «Фінансово-економічна безпека
та ризик-менеджмент» від 31.08.2020 № 649
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова
(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: українська

Дніпро – 2020

Економічна теорія // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 24 с.

РОЗРОБНИКИ:

Фісуненко Н.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри аналітично економіки та менеджменту факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кобзар Н.І. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та права ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Каховська О.В.- доктор економічних наук, професор, кафедри економіки та підприємництва ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Розглянуто на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту «30» липня 2020 р., протокол № 21

Рекомендовано Науково-методичною радою Університету «25» серпня 2020 р., протокол № 11

Схвалено Вченою радою Університету, рекомендовано до використання в освітньому процесі протягом *трьох* років. «27» серпня 2020 р., протокол № 12.
(до 5 років)

Метою навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** є формування ґрунтових знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності більш повно задовольняти потреби людей..

Професійні компетентності за результатами вивчення «Економічна теорія»:

ЗК3 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
ЗК4 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК9 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК10 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

СК2 – Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
СК12 – Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

Програмні результати навчання вивчення навчальної дисципліни **«Економічна теорія»:**

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно)*.

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Предмет і метод економічної теорії

Розвиток економічної думки й становлення науки «Економічна теорія». Етапи формування економічної теорії як науки. Концепції різних шкіл економічної думки (меркантилістів, фізіократів, представників класичної школи політичної економії та ін.).

Предмет та категорійний апарат економічної теорії. Соціально-економічні та організаційно-економічні відносини. Економічні категорії. Економічні закони: сутність, об'єктивний характер, механізм використання. Позитивна і нормативна політична економія.

Загальні та конкретні методи наукового пізнання та їх використання. Функції економічної теорії.

ТЕМА 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці

Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Товари та послуги. Засоби виробництва та предмети особистого споживання. Економічні ресурси, їх класифікація. Обмеженість ресурсів. Матеріальне та нематеріальне виробництво.

Виробничі можливості суспільства та результати виробництва. Крива виробничих можливостей і проблема економічного вибору. Альтернативна вартість. Основні фактори виробництва. Основні форми суспільного господарства. Суспільне господарство. Еволюція суспільного господарства. Сутність та основні риси натурального господарства. Товарне господарство. Умови виникнення товарного виробництва. Товар і його властивості.

ТЕМА 3. Економічні потреби та інтереси

Економічні потреби, їх суть і структура. Закон зростання потреб і механізм його дії. Економічні інтереси, їх сутність і структура. Економічні суперечності, їх характер та класифікація. Суперечності - джерело розвитку. Економічні потреби та інтереси. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Закон зростання потреб. Економічні інтереси, їх види. Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб.

ТЕМА 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку

Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. Загальний економічний закон розвитку економіки. Сучасні дослідження розвитку суспільства. Зміст економічної системи та її структурні елементи. Складові (ланки) економічної системи. Типи економічних систем.

Місце і роль людини в економічній системі. Місце і роль людини в економічній системі.

ТЕМА 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші

Натуральне виробництво і його особливості. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Товар і його властивості. Закон вартості і його роль у розвитку товарного виробництва. Теорії вартості.

Еволюція форм вартості і виникнення грошей. Гроші, їх сутність і функції. Закон грошового обігу. Інфляція. Закон вартості та його функції. Гроші, їх походження та сутність. Виникнення та сутність грошей. Функції грошей.

Закон грошового обігу. Види грошей. Ціна товару та фактори, що на неї впливають.

Характеристика теорій, що визначають вартість товару. Теорія витрат виробництва. Теорія граничної корисності.

ТЕМА 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата

Капітал: процес виробництва і нагромадження. Капітал як економічна категорія. Загальна характеристика процесу перетворення грошей у капітал. Теорії про сутність капіталу. Загальна формула руху капіталу. Попит та пропозиція капіталу.

Види та форми капіталу. Людський капітал. Інтелектуальний капітал. Інформаційний капітал. Виробничий капітал. Підприємницький капітал. Фінансовий капітал.

Капітал і праця. Взаємозв’язок капіталу з працею. Теорії заробітної плати. Визначення вартості робочої сили. Сутність, форми та системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата, їх взаємозв’язок. Мінімальна заробітна плата та її критерії. Встановлення мінімальної заробітної плати.

ТЕМА 7. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення

Ринок: сутність, види, функції. Визначення ринку. Роль і функції ринку.

Характеристика системи ринків. Види ринків. Основи теорії попиту та пропозиції. Попит. Закон попиту, його графічне відображення. Пропозиція. Закон пропозиції та його графічне відображення. Нецінові фактори попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки. Ринкова рівновага. Ціна рівноваги. Еластичність попиту та пропозиції. Ціна товару і фактори, що на неї впливають. Конкуренція та її сутність.

Конкуренція та її сутність. Ринкова конкуренція. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Конкуренція і моделі ринків.

Особливості ціноутворення на різних ринках. Особливості ринкових відносин в Україні.

Моделі ринків. Характеристика ринку досконалої конкуренції. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Особливості ціноутворення на різних ринках.

Інфраструктура ринку. Поняття інфраструктури ринку. Фактори, що впливають на інфраструктуру. Функції ринкової інфраструктури. Фондові та товарні біржі. Ринок позичкового капіталу. Фінансово-кредитні установи.

ТЕМА 8. Домогосподарства і системи економічних відносин

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Загальна характеристика домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці на сучасному етапі розвитку. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання, податки і заощадження. Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

ТЕМА 9. Макроекономічна рівновага

Сутність сукупного попиту та його модель. Структура сукупного попиту. Споживчий попит, інвестиційний попит, попит держави. Цінові фактори, що впливають на сукупний попит: ефект багатства, зміна процентної ставки, обсяг та структура імпорту. Крива сукупного попиту (D). Нецінові фактори впливу на сукупний попит. Сукупна пропозиція. Короткострокова крива сукупної пропозиції. Довгострокова крива сукупної пропозиції. Чинники, які впливають на сукупну пропозицію: цінові та нецінові фактори. Класична крива сукупної пропозиції. «Сукупний попит – сукупна пропозиція». Порушення рівноваги сукупного попиту та сукупної пропозиції. Механізм відновлення рівноваги.

ТЕМА 10. Економічне зростання, циклічність розвитку

Макроекономічна нестабільність: інфляція і безробіття. Інфляція як економічна категорія. Чинники і форми прояву інфляції. Інфляція попиту інфляція витрат. Соціально-економічні наслідки інфляції. Безробіття як один з проявів нестабільності загальної ринкової рівноваги. Рівень безробіття, чинники, які обумовлюють безробіття. Крива Філіпса.

Циклічний розвиток економіки. Причини циклічного розвитку економіки. Теорії циклічного розвитку економіки. Фази економічного циклу. Економічні кризи, їх причини та наслідки. Особливості сучасних циклів. Державне антициклічне регулювання економіки.

ТЕМА 11. Державне регулювання економіки

Ринок і держава. Роль держави в економіці. Економічні функції держави. Форми і методи державного регулювання економіки. Державний сектор

економіки і державне підприємництво., як спосіб реалізації економічних функцій держави. Бюджетне регулювання.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Економічна теорія» передбачено:

- для денної / заочної форми навчання (I семестр) – залік;
- для денної / заочної форми навчання (II семестр) – екзамен;
- для денної / заочної форми навчання (II семестр) – курсова робота

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів для денної / заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** передбачені планом заняття навчальні завдання **виконані** в повному обсязі **з неістотними неточностями**. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань **переважно ґрунтується на знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні**; практичні навички та вміння мають **поверхневий характер**, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані**, **деякі** види завдань виконані **з помилками**.
2	Питання, винесені на розгляд, **засвоєні частково**, **прогалини** у знаннях **не носять істотного характеру**; практичні навички та вміння **сформовані недостатньо**; **більшість** навчальних завдань **виконано, деякі** з виконаних завдань **містять істотні помилки,** які потребують подальшого усунення.

1	Курсант, студент, слухач **не готовий до заняття, не знає** більшої частини програмного матеріалу, **з труднощами виконує** завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	**Відсутність на занятті**

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	**ПОЯСНЕННЯ**
11-15	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	**ПОЯСНЕННЯ**

11-15	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	**ПОЯСНЕННЯ**
21-30	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
11-20	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.

1-10	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
7-10	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
4-6	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Для денного навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** за І семестр здійснюється відповідно до формули:

П=ПК+З≤100,

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання заліку

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 30	≤ 15	≤ 15	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** за ІІ семестр здійснюється відповідно до формули:

П=ПК+Е≤100,

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання екзамену

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЕКЗАМЕН (Е)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 30	≤ 15	≤ 15	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ Е ≤ 100			

Для заочної форми навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** за І семестр здійснюється відповідно до формули:

П=ПК+З≤100,

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання зекзамен

Поточний контроль (ПК)			**Підсумковий контроль** **ЗАЛІК (З)/**
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 30	≤ 10	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** за ІІ семестр здійснюється відповідно до формули:

П=ПК+Е≤100,

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання екзамену

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль **ЕКЗАМН (Е)**
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 30	≤ 10	
≤ 60			≤ 40

Підсумкова оцінка для денної/заочної форми навчання з дисципліни «Економічна теорія» визначається як середньозважене оцінок, отриманих Здобувачем за кожен семестр вивчення дисципліни. Саме ця оцінка виставляється у додаток до диплома.

$$\mathbf{П}= \frac{w_1*П_1+w_2*П_2+...w_N*П_N}{w_1+w_2+w_N} \leq 100,$$

де **П** – підсумкова оцінка з навчальної дисципліни;

$\mathbf{П_1, П_2, ...П_N}$ – підсумкові оцінки (за 100-бальною шкалою) за кожен семестр вивчення дисципліни, незалежно від форми контролю (залік, екзамен);

N – кількість семестрів, протягом яких вивчалася дисципліна;

$\mathbf{w_1, w_2, ...w_N}$ – кількість кредитів ЄКТС дисципліни у відповідному семестрі.

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС для денної та заочної форми навчання

Оцінка в балах	**Оцінка за національною шкалою**		**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Залік	**Екзамен / диференційований залік**	**Оцінка**	**Пояснення**
90–100	**зараховано**	**Відмінно**	**A**	**«Відмінно»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **у повному обсязі; сформовані** необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; **всі** навчальні завдання, передбачені програмою навчання, **виконані** в повному обсязі.
83–89		**Добре**	**B**	**«Дуже добре»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **у повному обсязі; в основному сформовані** необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; **всі** навчальні завдання, передбачені програмою навчання, **виконані**, якість виконання **більшості** з них оцінена кількістю балів, близькою до **максимальної**.
75–82			**C**	**«Добре»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **цілком; в основному сформовані** практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; **всі** навчальні завдання, передбачені програмою навчання, **виконані**, якість виконання **жодного** з них **не оцінена мінімальною** кількістю балів, деякі види завдань виконані **з помилками**.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Залік	Екзамен / диференційований залік	Оцінка	Пояснення
68–74		**Задовільно**	**D**	**«Задовільно»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **не повністю**, але **прогалини не носять істотного** характеру; **в основному сформовані** необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; **більшість** передбачених програмою навчання навчальних завдань **виконано, деякі** з виконаних завдань містять **помилки**.
60–67			**E**	**«Достатньо»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **частково; не сформовані деякі** практичні навички роботи; **частина** передбачених програмою навчання навчальних завдань **не виконані** або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до **мінімального**.
35–59	**Незараховано**	**Незадовільно**	**FX**	**«Умовно незадовільно»** – теоретичний зміст курсу засвоєний **частково; не сформовані** необхідні практичні навички роботи; **більшість** навчальних завдань **не виконано** або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до **мінімальної**; при **додатковій самостійній** роботі над матеріалом курсу **можливе підвищення якості** виконання навчальних завдань (**з можливістю повторного складання**).
1–34			**F**	**«Безумовно незадовільно»** – теоретичний зміст курсу **не засвоєний; не сформовані** необхідні практичні навички роботи; **всі виконані** навчальні завдання містять грубі **помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна** робота над матеріалом курсу **не призведе** до значного **підвищення якості** виконання навчальних завдань.

Параметри та критерії оцінювання курсових робіт ЄКТС для денної та заочної форми навчання

Параметри оцінювання	Діапазон балів	Критерії оцінювання
1. Оцінювання курсової роботи під час рецензування (0-60 балів)		
1.1. Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану; логічність та послідовність викладення матеріалу.	0-10	5 – зміст роботи (окремих розділів, підрозділів) частково не відповідає темі та плану (є вужчим або, навпаки ширшим, неконкретним); відсутня або порушується логічність та послідовність викладення матеріалу; 10 – зміст курсової роботи відповідає темі та затвердженому плану; матеріал викладено логічно та послідовно.
1.2. Правильність визначення мети, завдань, об’єкта та предмета курсової роботи.	0-5	0 – неправильно (або частково) визначено мету, завдання, об’єкт та предмет курсової роботи; 5 – правильно визначено мету, завдання, об’єкт та предмет курсової роботи.
1.3. Ступінь розкриття теоретико-правових аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятттєвого апарату.	0-10	0 – теоретико-правові аспекти проблеми не розкрито; понятттєвий апарат не сформовано; 5 – вільне оперування понятттєвим апаратом, теоретико-правові аспекти проблеми розкрито частково; 10 – представлено власні підходи до формування понятттєвого апарату, теоретико-правові аспекти проблеми розкрито.

Параметри оцінювання	Діапазон балів	Критерії оцінювання
1.4. Наявність критичних порівнянь та узагальнень різних точок зору та підходів до постановки та розв'язання проблеми.	0-10	0 – критичні порівняння та узагальнення відсутні; 5 – наведено різні точки зору та підходи до постановки та розв'язання проблеми, але вони не проаналізовані та не супроводжені коректними узагальненнями; 10 – критичні порівняння наявні, проаналізовані автором та супроводжені коректними узагальненнями з визначенням власної позиції.
1.5. Використання в роботі даних щодо практичної діяльності ОВС (статистичні дані, зразки процесуальних документів, приклади), наявність відповідних додатків.	0-10	0 – дані практичної діяльності ОВС в роботі не використані; 5 – додатки є, але вони не знайшли відображення в змістовній частині роботи; 10 – представлені додатки (статистичні дані, зразки процесуальних документів, приклади) кореспондуються зі змістом курсової роботи.
1.6. Обсяг та адекватність використання при написанні роботи навчальних, наукових, методичних видань, нормативних актів; дотримання етики посилань, правильність їх технічного оформлення.	0-10	0 – використано матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 15 джерел), етика посилань не дотримана; 5 – використано матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (понад 25 джерел), етика та правильність технічного оформлення посилань дотримана частково; 10 – використано матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet (понад 35 джерел), дотримана етика посилань та правильність їх технічного оформлення.
1.7. Відповідність технічного оформлення курсової роботи встановленим вимогам (обсяг роботи; культура мови і письма, акуратність; параметри сторінки; правильність оформлення титульного аркуша; дотримання терміну подання курсової роботи на реєстрацію та рецензування).	0-5	0 – курсова робота оформлена з суттєвими порушеннями встановлених вимог; 5 – курсова робота оформлена з дотриманням встановлених вимог.
2. Оцінювання курсової роботи під час захисту (0-40 балів)		
2.1. Вміння чітко та правильно викласти мету, завдання, об'єкт, предмет та основні результати дослідження.	0-10	0 – Здобувач неспроможний чітко та правильно викласти мету, завдання, об'єкт, предмет та основні результати дослідження; 5 – Здобувач допускає плутанину при викладенні мети, завдання, об'єкта, предмета курсової роботи, не може чітко сформулювати основні результати дослідження; 10 – Здобувач чітко та правильно формулює мету, завдання, об'єкт, предмет та основні результати дослідження.
2.2. Використання додатків при викладенні основних результатів дослідження	0-10	0 – матеріал, викладений в додатках, при доповіді не використано; 10 – доповідь супроводжена посиланнями на використані матеріали практики ОВС.
2.3. Повнота та обґрунтованість відповідей за темою роботи.	0-20	0 – Здобувач неспроможний надати відповіді на поставлені запитання; 10 – Здобувач надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені запитання; 20 – Здобувач надає повні відповіді на поставлені запитання, обґрунтовує відповідь посиланням на навчальні видання, нормативні акти.
Примітка: При поверненні курсової роботи на доопрацювання можуть застосовуватися штрафні санкції – до 20 балів, на які зменшується загальна напрацьована кількість балів. Підставами для повернення курсової роботи на доопрацювання є: 1. Невідповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану. 2. Плагіат.		

Для навчальної дисципліни **«Економічна теорія»** засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: поточний контроль (може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування зокрема з використанням системи управління дистанційним навчанням «Moodle»), презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, виступу на семінарських заняттях, ділових ігор, рефератів, есе.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 *(оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)*

Додаток 1.1.
до Робочої програми
з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор Дніпровського
державного університету
внутрішніх справ
_____ Лариса НАЛИВАЙКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Освітній ступінь бакалавр (назва ступеня вищої освіти) Спеціальність 073 «Менеджмент» (шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА Обсяг 6 кредити СКТС (180 годин).

Факультет соціально-психологічної освіти та управління (повна назва або скорочення)

Курс 1 Групи Б-М-041

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Предмет і метод економічної теорії	12	4	2	2		8
2	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	16	8	2	4	2	8
3	Економічні потреби та інтереси	14	6	2	2	2	8
4	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку	14	6	2	2	2	8
5	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	14	6	2	2	2	8

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг години	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
6	Капітал: процес виробництва і нагромадження. Ринкова ціна і заробітна плата	18	10	4	4	2	8
	Разом за І семестр	**90**	**40**	**14**	**16**	**10**	**50**
	Форма підсумкового контролю	**залік**					
7	Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія	18	10	2	4	4	8
8	Домогосподарства і системи економічних відносин	18	10	2	4	4	8
9	Макроекономічна рівновага	18	10	2	4	4	8
10	Економічне зростання, циклічність розвитку	20	10	2	4	4	10
11	Державне регулювання економіки	16	6	2	2	2	10
	Разом за ІІ семестр	**90**	**46**	**10**	**18**	**18**	**44**
	Разом за рік	**180**	**86**	**24**	**34**	**28**	**94**
	Форма підсумкового контролю	**екзамен**					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «30» липня 2020 р., № 21.

Керівник кафедри **Олена ПАРШИНА**

Додаток 1.2.
до Робочої програми
з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ Лариса НАЛИВАЙКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Освітній ступінь бакалавр (назва ступеня вищої освіти) Спеціальність 073 «Менеджмент» (шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ЗАОЧНА Обсяг 6 кредити ЄКТС (180 годин).

Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс __1___ Групи _БЗ-М-041

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота			Практичні заняття	Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари		
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
1	Предмет і метод економічної теорії	14	1	1			13
2	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	15	2	1		1	13
3	Економічні потреби та інтереси	14	1	1			13
4	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку	16	2	1		1	14
5	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	15	2	1		1	13

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
6	Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата.	16	2	1		1	14
	Разом за I семестр	**90**	**10**	**6**		**4**	**80**
	Форма підсумкового контролю	**залік**					
7	Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення	18	2	1		1	16
8	Домогосподарства і системи економічних відносин	17	1	1		1	16
9	Макроекономічна рівновага	18	2	1		1	16
10	Економічне зростання, циклічність розвитку	19	3	2		1	16
11	Державне регулювання економіки	18	2	1			16
	Разом за II семестр	**90**	**10**	**6**		**4**	**80**
	Разом за рік	**180**	**20**	**12**		**8**	**160**
	Форма підсумкового контролю	**екзамен**					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «15» вересня 2020 р., № 2.

Керівник кафедри **Сергій ІВАНОВ**

Додаток 2
до Робочої програми
з навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр (назва ступеня вищої освіти) Спеціальність 073 «Менеджмент» (шифр і назва)

на 2020/2021 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1996. 142 с.

Підручники:

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: підручник. за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання-Прес, 2008. 743 с. (Класичний університетський підручник).
2. Гальчинський А. С., Єщенко П. С. Економічна теорія: Підручник. Київ. Вища школа, 2007. 503с .
3. Економічна теорія : Політекономія: Підручник. за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання Прес, 2011. 581 с.
4. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. За ред. В. Д. Базилевича. 8-ме вид., переробл. і доповн. Київ. Знання. 2012. 702 с.
5. Економічна теорія : підручник. За заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
6. Мочерний С.В. Основи економічних знань: Підручник. Київ. Академія, 2003. 312 с.
7. Т.М. Камінська. Основи економічної теорії: підручник. 2-е вид., випр. Київ.ВСВ «Медицина». 2018. 232 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Ажнюк М.О., Передрій О.С. Основи економічної теорії: Навч. Посібник. Київ. Знання. 2008. 368 с. (Вища освіта XXI століття).
2. Будаговська С., Кілієвич О., Луніна І. та ін. Мікроекономіка і макроекономіка. Підручник. Київ. Основи. 2001. С. 219-228.
3. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб . за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання, 2010. 550 с.
4. Гронтковська Т. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка: Навч. посіб. Київ. Центр учбової літератури, 2010. 672 с.

5. Гальчинський А. С. Теорія грошей: Навч.-метод. посіб. Київ. Основи, 2011. 410 с.
6. Дзюбик С. Д. Основи економічної теорії : навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ.: Знання, 2008. 491 с.
7. Державне регулювання економіки: підручник для вищих закл. освіти МВС України. О. М. Бандурка та ін. Університет внутрішніх справ. Харьків. Вид-во Ун-ту внутрішніх справ України. 2000. 160 с.
8. Зухба О.М., Ляшенко Л.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Донецьк: ДонНТУ, 2013. 276 с.
9. Економічна теорія – політекономічний контекст : навч. Посібник. П. М. Макаренко, Л. Ю. Мельник, А. П. Макаренко, Л. Л. Мельник. 2-ге вид., доопрац. і допов. Полтава : РВВ ПДАА, 2010. 211 с.
10. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник. за ред. В. М. Тарасевича. Київ. Знання, 2012. 206 с.
11. Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка: Навч. посіб. Київ. Вища школа. 2005. 325 с.
12. Історія економічних учень: Хрестоматія (упорядники В. Д. Базилевич, Т. В. Гайдай, А. О. Маслов, Н. І. Гражевська, О. П. Несторенко, Л. В. Вернигора). За ред. проф. В. Д. Базилевича. Київ. ВПЦ «Київський університет». 2008. 782 с.
13. Макроекономіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів . За загальною редакцією доктора екон. наук, професора Звєрякова М. І. Одеса: Пальміра. 2007. 248 с.
14. Національна економіка : навч. посібник. за ред. В. М. Тарасевича. Київ. Центр учбової літератури. 2009. 280 с.
15. Основи економічної теорії. Посібник. В.О. Рибалкін, Т.І. Біленко та ін. Київ. Академія. 2012. 352 с.
16. Світова економіка: підручник. А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. Київ. 2005. 582 с.
17. Стефанишин О. В. Економічна теорія: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 335 с.
18. Шевченко, О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 277 с.
19. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. Житомир. Рута. 2016. 314 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Д. Г. Лук’яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія. За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук’яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. Київ. КНЕУ, 2010. 334 с.
2. В. О. Гусєв. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження : монографія. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 623 с.

3. Чухно А.А. Економічна теорія: Монографія. У 2-х т. Київ. 2010.
4. Филюк Г. М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Франка. 2009. 404 с.

Інші джерела:

1.Bessen James. The Two Faces of Innovation / James Bessen. – Boston : Boston University, 2011.
2.Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Київ. Знання, 2008. 263 с.
3.Батман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / пер. з англ. Київ. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
4.І.Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті економічної думки в Україні. / За ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання, 2009. 862 с. (Славетні постаті).
5.Гальчинський А. С. Криза і цикли світового розвитку. Київ. «АДЕФ-Україна», 2009. 392 с.
6.Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін. Київ. Знання, 2008. 431 с.
7. О. О. Бєляєв. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії. Київський національний економічний ун-т. Київ. КНЕУ. 2003. 190 с.
8.Долан Э. Дж., Линдсей Д. Рынок: микроэкономическая модель: Под общ. ред. Б. С. Лисовика и В. В. Лукашевича. СПб.: АОЗТ. Санкт- Петербург оркестр. 1994. 493 с.
9.Квач Я. Тенденції розвитку сучасного кейнсіанства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. № 9. С. 80-91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2015_9_10 (дата звернення: 03.08.2020).
10. Макконнелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2 т. – М.: Республика, 1992.
11. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй / Пер. з англ. Київ. Port-Royal, 2001. 612 с.
12. Співачук В. Л. Економічна теорія та економічна політика: алгоритм комунікації. *Наука й економіка*. 2016. Вип. 1. С. 107-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2016_1_20 (дата звернення: 16.08.2020).
13. Тарасевич В. М. Про державно-капіталістичну обумовленість інноваційного розвитку національної економіки. *Економіка України*. 2017. № 11. С. 16-32.
14. Ткаченко Ю. В. Конституційні засади економічної системи України. *Форум права*. 2014. № 2. С. 428-431. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2014_2_75.pdf (дата звернення: 03.08.2020).
15. Фоміна М. В. Сталий розвиток економіки в умовах глобалізації: теорія і методологія: автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.01 / М. В. Фоміна ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 40 с.
16. Шипович Л. Ю. Классификация и причины возникновения Всесвітнього банку «Цифрові дивіденди». URL: https://publications.worldbank.org/ (дата звернення: 03.08.2020).

17. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua (дата звернення: 03.08.2020).
18. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua/ (дата звернення: 13.08.2020).
19. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 13.08.2020).
20. Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: http://econtlaw.nlu.edu.ua (дата звернення: 13.08.2020).
21. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: http://www.ssmsc.gov.ua (дата звернення: 12.08.2020).
22. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: http://www.economukraine.com.ua/index.php (дата звернення: 06.08.2020).
23. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: http://etet.org.ua (дата звернення: 10.08.2020).
24. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: http://www.idss.org.ua (дата звернення: 13.08.2020).
25. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: http://ief.org.ua (дата звернення: 13.08.2020).
26. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: http://www.imf.org/external/ (дата звернення: 14.08.2020).
27. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: http://www.me.gov.ua (дата звернення: 16.08.2020).
28. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: http://www.minfin.gov.ua (дата звернення: 13.08.2020).
29. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: http://www.bank.gov.ua (дата звернення: 15.08.2020).
30. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: http://www.niss.gov.ua (дата звернення: 11.08.2020).
31. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 13.08.2020).
32. Офіційний сайт Світового банку. URL: http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine (дата звернення: 16.08.2020).
33. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: https://www.wto.org (дата звернення: 13.08.2020).
34. Journal website «Journal of Economic Theory». URL: https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory (дата звернення: 13.08.2020).
35. Фісуненко Н. О. Чириченко Ю. В. Дослідження сутності поняття «Інвестиційні ринки». *Сталий розвиток економіки: міжнародний науково-виробничий журнал.* Хмельницький, 2016. Вип. 3 (32). С. 114-120.
36. N. Fisunenko, Chirichenko Y. Marketing determinants of the development of the investment market: innovations in the assessment of demand and

supply (case study for the construction industry). *Marketing and Management of Innovations.* Sumy, Issue 3, 2018. P. 81-94.

37. Фісуненко Н. О. Сутність та роль інвестиційних ресурсів в розвитку національної економіки. *Економічний розвиток держави, регіонів підприємств і підприємництва: проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції.* (м. Запоріжжя, 6 травня 2017 р.). Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія. 2017. С.38-41.

38. Фісуненко Н.О., Гужва Г.О. Моделювання основних показників економічного зростання економіки України. *Трансформація національної економіки в контексті реалізації євро-інтеграційної стратегії: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Миколаїв, 27 грудня 2019 р.) м. Миколаїв. МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2019. С. 50-53.

39. Фісуненко Н.О., Піскова Ж.В. Прогнозування рівноваги на ринку інвестиційних ресурсів для будівельної галузі. *III Internatoinal Scientific Conference From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area.* (Riga, Latvia: Baltija Publishing, 23 серпня 2019 р.). Baltic Research Institute of Transformation Economic Area. 2019. С. 49-51.

40. Fisunenko N, Vakulich M. Developing the methodology of assessing the potential of countries for investment climate assessment: case of ukrainian economy. *The X th International scientific and practical conference «MODERN APPROACHES TO THE INTRODUCTION OF SCIENCE INTO PRACTICE».* (San Francisco, USA. March 30-31, 2020). 2020.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «30» липня 2020, № 21 .

Керівник кафедри **Олена ПАРШИНА**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)
Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)
Освітня програма «Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент» від 30.08.2020 № 649
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)
Форма навчання денна
(денна/заочна)

у 2020/2021 навчальному році

Плани семінарських (практичних) занять обговорені та схвалені на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту
протокол від _____ № ____

Керівник кафедри
д.е.н., професор
Олена ПАРШИНА
_____
(підпис)

Дніпро – 2020

Економічна теорія // Плани семінарських (практичних) занять для денної/заочної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. -18с.

РОЗРОБНИК(-И):

Фісуненко Н.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ І МЕТОД ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Семінарське заняття № 1 - 2 год.

План

1.1. Предмет економічної теорії
1.2. Становлення й основні етапи розвитку економічної теорії
1.3. Функції економічної теорії
1.4. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: економічна теорія, мікроекономіка, макроекономіка, закон, суперечність, економічні категорії, економічна наука, меркантилізм, фізіократи, класична політична економіка, марксизм, маржиналізм, неоклацисизм, монетаризм, кейнсіанство, інституціолізм, неокласичний синтез, функції економічної теорії, методи пізнання економічних процесів.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Законспектувати терміни та основні категорії до теми.
2. Підготувати відповіді на дискусійні питання до теми.

1. Визначте основні етапи розвитку економічної теорії.
2. Які сучасні економічні теорії ви знаєте і в чому полягає принципова відмінність між ними?
3. Дайте визначення предмета економічної теорії та охарактеризуйте еволюцію його трактування.
4. Назвіть коло проблем, які вивчає економічна теорія, мікро- і макроекономіка.
5. Дайте визначення суті економічного закону і назвіть основні види їх.
6. Чим відрізняються економічні закони від законів природи?
7. Які ви знаєте методи пізнання економічних процесів? Охарактеризуйте основні види їх.
8. Розкрийте функції економічної теорії.
9. Яке місце економічної теорії у системі економічних наук?
10. Чому, на вашу думку, необхідно вивчати курс економічної теорії?
11. Яке практичне значення має економічна теорія?
12. За яких умов забезпечується наукова обґрунтованість економічної політики держави?

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

ТЕМА 2. ВИРОБНИЦТВО МАТЕРІАЛЬНИХ БЛАГ І ПОСЛУГ. ПРОДУКТ І ХАРАКТЕР ПРАЦІ

Семінарське заняття № 2,3 – 4 год.

План

2.1. Виробництво як процес суспільної праці
2.2. Фактори виробництва їх поєднання та результативність
2.3. Продукт праці та його форми
2.4. Характер праці та його розвиток

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: виробництво, фактори виробництва, багатство, обмін, розподіл (розміщення ресурсів), розподіл (доходів), споживання, поділ праці, товарне виробництво, натуральне господарство, товар, споживча вартість, мінова вартість, корисність.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Підготувати відповіді на запитання для творчого обговорення

1. Виробництво як процес суспільної праці
2. Фактори виробництва їх поєднання та результативність
3. Продукт праці та його форми
4. Характер праці та його розвиток
5. Ефективність праці та розширення джерел багатства суспільства

2. Підготуйте для презентації на семінарському занятті доповіді за однією з названих нижче тем.

1. Роль суспільного поділу праці у розвитку товарного виробництва і товарного обміну.
2. Основні властивості товару та їх співвідношення.
3. Суб'єкти товарних відносин та їх еволюція.
4. Місце товарної організації виробництва за капіталізму.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 1 – 2 год.

План

1. Ефективність праці та розширення джерел багатства суспільства

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: споживання, поділ праці, товарне виробництво, натуральне господарство, товар. Розуміти основи ефективності праці. Визначати джерела багатства суспільства.

ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНІ ПОТРЕБИ І ІНТЕРЕСИ

Семінарське заняття № 4 - 2 год.

План

3.1. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура

3.2. Закон зростання потреб і соціально-економічна ефективність виробництва

3.3. Взаємозв'язок потреб, виробництва і попиту

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: економічні потреби, вільне благо, економічні блага, неекономічні блага, економічні інтереси, ефективність економіки, корисність, природні ресурси.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Вивчити та законспектувати наступні питання:

1.Економічні потреби суспільства, їх суть та структура.

2. Закон зростання потреб і соціально-економічна ефективність виробництва
3. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.
4. Що таке “потреба”? Які виникають потреби? Чи є зв’язок між потребами та виробництвом?
5. Коли потреба не стає інтересом? Наведіть приклад.
6. Назвіть основні фактори виробництва і розкрийте їх особливості та взаємозв’язок.
7. Розкрийте сутність понять “альтернативна вартість”, “межа виробничих можливостей”.

Індивідуальні завдання до Теми 3:
1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 2 – 2 год.

План

3.1. Економічні інтереси: сутність, суб’єкти, класифікація
3.2. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: економічні блага, неекономічні блага, економічні інтереси, ефективність економіки. Розуміти сутність економічних інтересів та потреб. Визначати рушійні сили соціально-економічного прогресу.

ТЕМА 4. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УСТРІЙ СУСПІЛЬСТВА. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ТА ЗАКОНИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Семінарське заняття № 5 - 2 год.

План

1.1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. Загальний економічний закон розвитку економіки

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: сукупний працівник, робоча сила, людина економічна, механізм господарювання, загальний економічний законом відповідності, економічна система, продуктивні сили, економічні виробничі відносини, соціальна система, формаційний підхід, цивілізація.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Вивчити та законспектувати наступні питання:
    1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. Загальний економічний закон розвитку економіки
    2. Зміст економічної системи та її структурні елементи
    3. Місце і роль людини в економічній системі
    4. Що таке економічна система суспільства?
    5. Дайте визначення суспільному виробництву
    6. Що таке відносини власності?
    7. Які типи економічних систем Ви знаєте?

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 3 – 2 год.

План

1.1. Зміст економічної системи та її структурні елементи

1.2. Місце і роль людини в економічній системі

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: економічна система, продуктивні сили, економічні виробничі відносини, соціальна система, формаційний підхід, цивілізація. Розуміти зміст економічної системи та її структурні елементи. Визначати місце і роль людини в економічній системі.

ТЕМА 5. ТОВАРНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА. ТОВАР І ГРОШІ

Семінарське заняття № 6 - 2 год.

План

1.1. Натуральне господарство. Сутність і основні риси товарного виробництва.

1.2. Товар і його властивості.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: товарне виробництво, мінова вартість, закон грошового обігу, товар, інтенсивність праці, закон вартості, суспільно необхідний робочий час, споживна вартість товару.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Законспектувати терміни до теми заняття.
2. Підготувати презентацію (до 5 сторінок) за темою заняття

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 4 – 2 год.

План

1.1. Сутність і функції грошей.

1.2. Теорії, що визначають вартість (цінність) товару. Закон вартості.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: економічна система, продуктивні сили, економічні виробничі відносини, соціальна система, формаційний підхід, цивілізація. Розуміти зміст економічної системи та її структурні елементи. Визначати місце і роль людини в економічній системі.

ТЕМА 6. КАПІТАЛ: ПРОЦЕС ВИРОБНИЦТВА І НАГРОМАДЖЕННЯ. НАЙМАНА ПРАЦЯ І ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Семінарське заняття № 7,8 - 4 год.

План

1.1. Капітал як економічна категорія товарного виробництва

1.2. Рух і нагромадження капіталу

1.3. Наймана праця. Робоча сила як елемент ринкової економіки

1.4. Сутність заробітної плати, її функції, форми та системи

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: промисловий капітал, амортизація, капітал, постійний капітал, кругообіг капіталу, змінний капітал, торговельний капітал, фізичний знос, моральний знос, моральний знос першого роду, органічна будова капіталу, концентрація капіталу, заробітна плата, централізація капіталу, моральний знос другого роду, номінальна заробітна плата, реальна заробітна плата, позичковий капітал, трудовий колектив, основний капітал, інвестиції у людський капітал, оборотний капітал

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Підготувати доповіді за темами:

1. Еволюція відносин праці і капіталу.
2. Організація оплати праці та її вдосконалення.
3. Інтелектуальний капітал як найважливіший чинник сучасного економічного розвитку.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1.Підготувати кросворд за поняттями та термінами за темою (з десяти – п’ятнадцяті слів).

Практичне заняття № 5 – 2 год.

План

1.1. Сутність заробітної плати, її функції, форми та системи

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: номінальна заробітна плата, реальна заробітна плата, позичковий капітал,

трудовий колектив, основний капітал, інвестиції у людський капітал. Розуміти зміст, види та цілі заробітної плати. Визначати основні функції заробітної плати в економічній системі.

ТЕМА 7. РИНОК, ЙОГО СУТЬ І ФУНКЦІЇ. МОДЕЛІ РИНКУ. КОНКУРЕНЦІЯ І ЦІНОУТВОРЕННЯ

Семінарське заняття № 9,10 - 4 год.

План

1.1. Сутність ринку та умови його функціонування. Функції ринку
1.2. Моделі ринку й економічної політики

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: роздрібні ціни, вільні ринкові ціни, ринкова ціна, оптові (відпускні) ціни, тверда ціна, ціна опціонів, ринок, конкуренція продавців, конкуренція покупців, конкуренція, міжгалузева конкуренція, внутрігалузева конкуренція, досконала (чиста) конкуренція, міжнародна конкуренція, недосконала (обмежена) конкуренція, монополістична конкуренція, олігополістична конкуренція, цінова конкуренція, нецінова конкуренція, антимонопольне законодавство.

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Вивчити та законспектувати терміни.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 6,7 – 4 год.

План

1.1. Конкуренція: її сутність, види і роль у ринковій економіці.
1.2. Антимонопольне законодавство

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіння такими основними поняттями: інституціональні основи ринкової економіки, ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти, попит і пропозиція. Розуміти механізм формування ринкової ціни і встановлення ринкової рівноваги. Визначати особливості ринкових відносин в Україні.

ТЕМА 8. ДОМОГОСПОДАРСТВА І СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Семінарське заняття № 11,12 - 4 год.

План

1.1. Домогосподарства як суб’єкт ринкових відносин, їх переваги
1.2. Доходи домогосподарств та їх розподіл

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: домогосподарство, заощадження, максимізація граничної корисності, ефект заміни, споживчий надлишок, ефект доходу, споживання домогосподарства, сукупний дохід домогосподарства, сім'я, раціональна поведінка споживача, трансфертні платежі, номінальні доходи, реальні доходи.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Вивчити терміни та законспектувати наступні питання:
1. Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин, їх переваги
1. Доходи домогосподарств та їх розподіл
2. Витрати на споживання. Заощадження домогосподарств

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

Практичне заняття № 8,9 – 4 год.

План

1. Витрати на споживання. Заощадження домогосподарств

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіти такими основними поняттями: домогосподарство, заощадження, максимізація граничної корисності, ефект заміни, споживчий надлишок, ефект доходу, споживання домогосподарства. Розглядати домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин. Розуміти механізм дії економічних законів і механізм використання їх суб'єктами господарської діяльності в умовах ринкової економіки.

ТЕМА 9. МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА

Семінарське заняття № 13,14 – 4 год.

План

1.Чинники економічного зростання
2.Економічне зростання: сутність, види, фактори

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: сукупний попит, сукупна пропозиція, нецінові фактори сукупного попиту і пропозиції, класична модель сукупної пропозиції, короткострокова рівновага сукупного попиту і пропозиції, довгострокова рівновага сукупного попиту і пропозиції.

Практичне заняття № 10,11 – 4 год.

План

1. Сукупний попит, сукупна пропозиція.
2. Макроекономічна рівновага

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Володіти такими основними поняттями: сукупний попит, сукупна пропозиція, нецінові фактори сукупного попиту і

пропозиції, класична модель сукупної пропозиції. Розуміти сутність та види макроекономічної рівноваги, визначати попит і пропозицію, ринкову ціну і ринкову рівновагу.

Завдання для самостійної роботи до Теми 9:

1. Підготувати відповіді на запитання для творчого обговорення

1. Дайте визначення та поясніть суть сукупного попиту та сукупної пропозиції.
2. Назвіть і дайте характеристику основним складовим сукупного попиту.
3. Поясніть, які фактори впливають на споживчий попит.
4. Назвіть фактори, які впливають на інвестиційний попит.
5. Проаналізуйте цінові та нецінові фактори, що впливають на сукупний попит.
6. Дослідіть вплив нецінових факторів на криву сукупного попиту AD.
7. Дослідіть, що відображає крива сукупної пропозиції AS.
8. Які нецінові фактори впливають на сукупну пропозицію?
9. Проаналізуйте і дайте визначення рівноважного рівня цін і рівноважного обсягу виробництва.

Індивідуальні завдання до Теми 9:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

ТЕМА 10. ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ, ЦИКЛІЧНІСТЬ РОЗВИТКУ

Семінарське заняття № 15, 16 – 4 год.

План

1. Циклічність розвитку ринкової економіки
2. Безробіття й зайнятість населення

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: економічний цикл, типологізація економічних циклів, зростання, пожвавлення, депресія, рецесію, період економічного циклу, піднесення, економічна криза, криза надвиробництва , промислова криза , проміжна криза , часткова криза, галузева криза , товарна криза , спекулятивна криза , аграрна криза, зайнятість, зайняте населення, природне безробіття, вимушене безробіття, форми безробіття, фрикційне безробіття, структурне безробіття циклічне безробіття.

Практичне заняття № 12, 13 – 4 год.

План

1. Інфляція фактор макроекономічної нестабільності

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття Формування у студентів знань щодо суті і причин таких проявів макроекономічної нестабільності, як інфляція і безробіття, навчання студентів базовим методам аналізу інфляції, безробіття і зайнятості, умінню обґрунтовувати власне розуміння шляхів стабілізації економічної ситуації в країні.

Завдання для самостійної роботи до Теми 10:

1. Підготуйте відповіді на питання дискусійного обговорення

1. Що означає циклічність розвитку економіки?
2. Що таке економічний цикл, які його види та фази?
3. У чому сутність теорії „довгих хвиль”? Хто її автор?
4. Назвіть характерні риси економічної кризи.
5. Які характерні риси та особливості кризи надвиробництва і дефіцитної економіки?
6. Які види зайнятості населення ви знаєте?
7. Що таке безробіття?
8. Хто може отримати статус безробітного в Україні?
9. Які види безробіття мають постійний характер для ринкової економіки?
10. Якими показниками вимірюється безробіття?
11. Що показує крива Філліпса?
12. Порівняйте заходи активної та пасивної політики зайнятості.
13. У чому сутність інфляції? Які види інфляції вам відомі?
14. Назвіть характерні риси інфляційних процесів в економіці України.
15. З якою метою здійснюється антиінфляційна політика? Які її основні заходи?

Індивідуальні завдання до Теми 10:

1.Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

ТЕМА 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Семінарське заняття № 17 – 2 год.

План

1. Необхідність державного регулювання економіки. Економічні функції держави

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: завдання економічної політики, законодавча функція держави, стабілізуюча функція держави, розподільча функція держави, регулюючі функції держави, функції держави в економічному процесі.

Практичне заняття № 14 – 2 год.

План

1. Державне регулювання, форми і методи

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття. Отримання теоретичних знань та закріплення практичних навичок щодо формування системи знань з методології, методики й організаційних основ державного регулювання економіки.

Завдання для самостійної роботи до Теми 11:

1. Законспектувати та вивчити терміни до теми
2.Підготувати відповіді на питання для дискусійного обговорення:

1.Місце соціально-економічних прогнозів у системі державного регулювання економіки.

2. Суть та призначення економічних і соціальних прогнозів.

Індивідуальні завдання до Теми 11:

3. Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Носова О.В. Національна економіка. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури. 2013. 512 с.

2. Основи економічної теорії: Підручник. За заг. ред. доктора екон. наук, професора Шевченко Л. С. Харків.: Право, 2010. 448 с.

3. Пушкаренко П.І. Економічна теорія. Модульний курс: підручникСуми: Університетська книга, 2011. 384 с.

4. В. І. Кириленко, О. О. Бєляєва. Соціальна політична економія. Навчальний посібник. Електрон. текстові дані. Київ. КНЕУ, 2014. 187с.

5. Н.П. Марцелюх, І.А. Максименко, В.В. Мартиненко, М.М. Теліщук. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: Навчальний посібник. Київ. «Центр учбової літератури». 2015.

6. Касьяненко Л.М. Економічна теорія: Навчальний посібник Київ. «Центр учбової літератури». 2015.

7. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб . за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання, 2010. 550 с.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Носова О.В. Національна економіка. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури. 2013. 512 с.

2. Основи економічної теорії: Підручник. За заг. ред. доктора екон. наук, професора Шевченко Л. С. Харків.: Право, 2010. 448 с.

3. Пушкаренко П.І. Економічна теорія. Модульний курс: підручникСуми: Університетська книга, 2011. 384 с.

4. В. І. Кириленко, О. О. Бєляєва. Соціальна політична економія. Навчальний посібник. Електрон. текстові дані. Київ. КНЕУ, 2014. 187с.

5. Н.П. Марцелюх, І.А. Максименко, В.В. Мартиненко, М.М. Теліщук. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: Навчальний посібник. Київ. «Центр учбової літератури». 2015.

6. Касьяненко Л.М. Економічна теорія: Навчальний посібник Київ. «Центр учбової літератури». 2015.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Гальчинський А. С., Єщенко П. С. Економічна теорія: Підручник. Київ. Вища школа. 2007. 503с .

2. В. Д. Базилевич. Економічна теорія : Політекономія: Підручник. Київ. Знання Прес., 2011. 581 с.

3. В. Д. Базилевич. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. 8-ме вид., переробл. і доповн. Київ. Знання. 2016. 702 с.

5. Мочерний С.В. Основи економічних знань: Підручник. Київ. Академія, 2003. 312 с.

6.Основи економічної теорії / За ред. А.А Чухна. Київ. Вища школа, 2001. 606 с.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Зухба О.М., Ляшенко Л.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Донецьк: ДонНТУ, 2013. 276 с.

2. Історія економічних учень: Хрестоматія (упорядники В. Д. Базилевич, Т. В. Гайдай, А. О. Маслов, Н. І. Гражевська, О. П. Несторенко, Л. В. Вернигора). За ред. проф. В. Д. Базилевича. Київ. ВПЦ «Київський університет». 2008. 782 с.

3. Національна економіка : навч. посібник. за ред. В. М. Тарасевича. Київ. Центр учбової літератури. 2009. 280 с.

4. Шевченко, О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 277 с.

5. Ткаченко Ю. В. Конституційні засади економічної системи України. *Форум права*. 2014. № 2. С. 428-431. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2014_2_75.pdf (дата звернення: 03.08.2020).

Рекомендована література до Теми 5:

1. Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка: Навчальний посібник. Київ. Вища школа. 2005. 325 с.

2. Гальчинський А. С. Теорія грошей: Навч.-метод. посіб. Київ. Основи, 2011. 410 с.

3. Зухба О.М., Ляшенко Л.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Донецьк: ДонНТУ, 2013. 276 с.

4. Історія економічних учень: Хрестоматія (упорядники В. Д. Базилевич, Т. В. Гайдай, А. О. Маслов, Н. І. Гражевська, О. П. Несторенко, Л. В. Вернигора). За ред. проф. В. Д. Базилевича. Київ. ВПЦ «Київський університет». 2008. 782 с.

5. Національна економіка : навч. посібник. за ред. В. М. Тарасевича. Київ. Центр учбової літератури. 2009. 280 с.

6. Шевченко, О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 277 с.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка: Навчальний посібник. Київ. Вища школа. 2005. 325 с.

2. Історія економічних учень: Хрестоматія (упорядники В. Д. Базилевич, Т. В. Гайдай, А. О. Маслов, Н. І. Гражевська, О. П. Несторенко, Л. В. Вернигора). За ред. проф. В. Д. Базилевича. Київ. ВПЦ «Київський університет». 2008. 782 с.

3. Економічна теорія : підручник. За заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.

4. Економічна теорія : Політекономія: Підручник. за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання Прес, 2011. 581 с.

5. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: http://etet.org.ua (дата звернення: 10.08.2020).
6. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: http://www.economukraine.com.ua/index.php (дата звернення: 06.08.2020).
7. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: http://ief.org.ua (дата звернення: 13.08.2020).

Рекомендована література до Теми 7:

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Київ. Знання, 2008. 263 с.
2. Батман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / пер. з англ. Київ. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
3.Чухно А.А. Економічна теорія: Монографія. У 2-х т. Київ. 2010.
4.Филюк Г. М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: Монографія Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Франка. 2009. 404 с.
5. Фісуненко Н. О. Чириченко Ю. В. Дослідження сутності поняття «Інвестиційні ринки». *Сталий розвиток економіки: міжнародний науково-виробничий журнал.* Хмельницький, 2016. Вип. 3 (32). С. 114-120.
6. Фісуненко Н. О. Сутність та роль інвестиційних ресурсів в розвитку національної економіки. *Економічний розвиток держави, регіонів підприємств і підприємництва: проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції.* (м. Запоріжжя, 6 травня 2017 р.). Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія. 2017. С.38-41.

Рекомендована література до Теми 8:

20. Стефанишин О. В. Економічна теорія: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 335 с.
21. Шевченко, О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 277 с.
3. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. Житомир. Рута. 2016. 314 с.
4. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: http://www.economukraine.com.ua/index.php (дата звернення: 06.08.2020).
5. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: http://etet.org.ua (дата звернення: 10.08.2020).
6. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: http://www.idss.org.ua (дата звернення: 13.08.2020).
7. Ткаченко Ю. В. Конституційні засади економічної системи України. *Форум права*. 2014. № 2. С. 428-431. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2014_2_75.pdf (дата звернення: 03.08.2020)
8. Співачук В. Л. Економічна теорія та економічна політика: алгоритм комунікації. *Наука й економіка*. 2016. Вип. 1. С. 107-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2016_1_20 (дата звернення: 16.08.2020).

9. В. О. Гусєв. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження : монографія. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 623 с

Рекомендована література до Теми 9:

1. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива. Монографія. За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. Київ. КНЕУ, 2010. 334 с.
2. Макроекономіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів . За загальною редакцією доктора екон. наук, професора Звєрякова М. І. Одеса: Пальміра. 2007. 248 с.
3. Національна економіка : навч. посібник. за ред. В. М. Тарасевича. Київ. Центр учбової літератури. 2009. 280 с.
4. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: підручник. за ред. В. Д. Базилевича. Київ. Знання-Прес, 2008. 743 с. (Класичний університетський підручник).
5. Фісуненко Н.О., Гужва Г.О. Моделювання основних показників економічного зростання економіки України. *Трансформація національної економіки в контексті реалізації євро-інтеграційної стратегії: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Миколаїв, 27 грудня 2019 р.) м. Миколаїв. МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2019. С. 50-53.
6. Фісуненко Н.О., Піскова Ж.В. Прогнозування рівноваги на ринку інвестиційних ресурсів для будівельної галузі. *III Internatoinal Scientific Conference From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area.* (Riga, Latvia: Baltija Publishing, 23 серпня 2019 р.). Baltic Research Institute of Transformation Economic Area. 2019. С. 49-51.
7. Fisunenko N, Vakulich M. Developing the methodology of assessing the potential of countries for investment climate assessment: case of ukrainian economy. *The X th International scientific and practical conference «MODERN APPROACHES TO THE INTRODUCTION OF SCIENCE INTO PRACTICE».* (San Francisco, USA. March 30-31, 2020). 2020.

Рекомендована література до Теми 10:

1. Bessen James. The Two Faces of Innovation / James Bessen. – Boston : Boston University, 2011.
2. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Київ. Знання, 2008. 263 с.
3. Батман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / пер. з англ. Київ. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
4. Гальчинський А. С. Криза і цикли світового розвитку. Київ. «АДЕФ- Україна», 2009. 392 с.
5. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін. Київ. Знання, 2008. 431 с.
6. О. О. Бєляєв. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії. Київський національний економічний ун-т. Київ. КНЕУ. 2003. 190 с.

7. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй / Пер. з англ. Київ. Port-Royal, 2001. 612 с.

Рекомендована література до Теми 11:

41. Гальчинський А. С. Криза і цикли світового розвитку. Київ. «АДЕФ- Україна», 2009. 392 с.

42. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін. Київ. Знання, 2008. 431 с.

43. О. О. Бєляєв. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії. Київський національний економічний ун-т. Київ. КНЕУ. 2003. 190 с.

44. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: http://www.bank.gov.ua (дата звернення: 15.08.2020).

45. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: http://www.niss.gov.ua (дата звернення: 11.08.2020).

46. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 13.08.2020).

47. Офіційний сайт Світового банку. URL: http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine (дата звернення: 16.08.2020).

48. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: https://www.wto.org (дата звернення: 13.08.2020).

49. Journal website «Journal of Economic Theory». URL: https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory (дата звернення: 13.08.2020).

50. В. О. Гусєв. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження : монографія. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 623 с.

51. Фоміна М. В. Сталий розвиток економіки в умовах глобалізації: теорія і методологія: автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.01 / М. В. Фоміна ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 40 с.

52. Шевченко, О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 277 с.

53. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. Житомир. Рута. 2016. 314 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗАЛІК
(І семестр)

1. Предмет, основні функції економічної теорії
2. Економічні категорії і закони
3. Економічні потреби суспільства
4. Фактори суспільного виробництва
5. Ефективність суспільного виробництва
6. Структурні елементи економічної системи і їх взаємодія.
7. Класифікація економічних систем за різними ознаками.
8. Форма організації суспільного виробництва.

9. Товар і його властивість
10. Мотивиція та стимулилювання економічної діяльності людини.
13. Крива виробничих можливостей. Альтернативні витрати.
14. Кейнсіанська модель макроекономічного регулювання.
15. Натуральне господарство сутність і основні риси.
I6. Особливості закону вартості.
17. Сутність і функції грошей.
18. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація
19. Зміст ефективності виробництва
20.Кругообіг капіталу, його характеристика
21.Витрати виробництва і їх класифікація
22. Характер праці та його розвиток
23. Моделі ієрархії людських потреб
24.Національне багатство, його зміст
25. Класифікація економічних потреб.
26. Закон зростання соціально-економічної ефективності
27. Взаємозв’язок змін змісту праці та потреб
28. Взаємозв'язок потреб та інтересів. Класифікація економічних інтересів.
29. Підходи періодизації суспільного розвитку
30. Формаційний підхід та стадійний підхід до періодизації суспільного розвитку.
31. Основні елементи економічної системи
32. Типи економічних систем за формою власності та їх основні риси
33. Ринкова економічна система та її особливості.
34.Сутність виробництва, його види
35.Суб'єкти і об'єкти власності
36.Форми і види власності
37.Грошова система і її елементи
38.Кругообіг економічної діяльності
39. Економічна система: суть, структура та класифікація.
40. Ринкова економіка та механізм її функціонування.
41. Інфраструктура та її елементи.
42.Сутність зайнятості та безробіття
43. Продуктивність праці та чинники її зростання
44. Особливості конкретної та абстрактної праці.
45.Виробничі ресурси та їх обмеженість
46.Фактори суспільного виробництва
47. Командна економічна система та механізм її функціонування.
48. Головні риси натурального господарства.
49. Ознаки простого та розвитого товарного виробництв
50. Суспільна величина вартості товару
51. Теорії вартості товару.
52. Закон грошового обігу та його особливості.
53. Функції закону вартості.
54. Величина суспільної вартості товару.
55. Класифікація капіталу та його особливості.

56. Сутність заробітної плати
57. Функції заробітної плати
58. Форми та системи заробітної плати
59. Основний та оборотний капітал
60. Кругообіг капіталу

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЕКЗАМЕН
(II семестр)

1.Розвиток грошових відносин і функції грошей.
2.Інфляція : сутність, причини, наслідки, види
3.Економічне зростання: показники, типи, фактори
4.Циклічність економічного розвитку
5.Проблеми економічного розвитку в Україні на сучасному етапі
6.Основні економічні функції держави
7.Діяльність держави в соціальній сфері
8. Домогосподарства в системі економічних відносин.
9 Держава та її економічні функції.
10. Форми суспільного продукту в процесі відтворення.
11. Закономірності та етапи розвитку капіталістичної економічної системи.
12. Соціалістична економічна система та її еволюція.
13. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік.
14. Власність: суть, шляхи плюралістичного становлення в Україні.
15. Національний доход: суть, виробництво, розподіл та використання.
16. Національний ринок та його рівновага.
17. Ринок праці і механізм його функціонування
18. Зайнятість та безробіття: основні проблеми регулювання.
19. Ринок цінних паперів: суть та механізм функціонування.
20. Фінансова система і фінансова політика держави.
21. Державний бюджет.
22. Грошово-кредитна політика держави.
23. Фіскальна політика держави.
24. Податки та податкова система держави.
25. Монополія і конкуренція в господарській системі.
26. Інфляція: суть, причини та антиінфляційні заходи держави.
27. Основні форми і методи державного регулювання економіки.
28. Економічний ріст і його типи. Сучасні моделі економічного росту.
29. Циклічні коливання в економіці.
30. Макроекономічна модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.
31. Інноваційний розвиток економіки.
32. Регулювання інвестиційного розвитку.
33. Інноваційна діяльність як системний процес в конкурентній економіці.
34. Інфляція та безробіття: крива Філліпса.
35. Сутність, завдання та спрямованість антимонопольної політики
36. Ринок праці та соціальна політика держави
37. Тіньовий ринок: механізми формування і функціонування, суперечності і соціально-економічні наслідки.

38. Проблеми регулювання ринку праці в світовій економічній теорії
39. Економічна сутність та загальна характеристика ринкових структур
40. Сучасні проблеми становлення конкурентного підприємницького середовища та його захисту в Україні.
41. Об'єктивні умови виникнення ринку та його сутність.
42. Економічні та соціальні наслідки монополізації галузі
43. Вимірювання інфляції та особливості управління нею
44. Сфера застосування методів прогнозування.
45. Особливості інтеграції для різних типів економічних систем
46. Економічні ресурси (фактори виробництва), їх характеристика, особливості визначення та значення у виробництві економічних благ.
47. Суб'єкт, об'єкти та цілі монетарної політики
48. Теоретичні основи поняття «людського капіталу» та його місце в сучасних умовах господарювання
49. Теорія та методологія оцінки результативності макроекономіки.
50. Сутність, показники та типи економічного зростання
51. Особливості функціонального розподілу доходів в Україні
52. Основні напрями збереження і розвитку національного людського капіталу
53. Теорії циклічного розвитку економіки
54. Доход: основні види, джерела формування
55. Людський капітал та національне багатство
56. Місце програмування у системі державного регулювання економіки.
57. Типи економічних систем та критерії їх виділення
58. Сутність, функції та значення грошового ринку в ринковій економіці
59. Фактори економічного зростання
60. Суть та призначення економічних і соціальних прогнозів.